

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дор. Америках СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СЕНАТОРИ ГОДЯТЬСЯ НА ВИСИЛКУ АРМІЇ ДО ЕВРОПИ

Вашингтон, 8 березня. — Об'єднані сенатські комісії закордонних справ і збройної служби ухвалили одностайно резолюцію з одобренням висилки американської наземної армії до Європи на підставі Північно-Атлантичного Пакту „якщо тільки це буде потрібне і відповідне для доповнення нашої частини“. Однак в останній хвилині виринула думка, щоб сенат додав засторогу, що президент має наперед порозумітися з обома палатами Конгресу у цій справі. Сенатська засторога відноситься тільки до майбутньої висилки, а не до тієї, яку президент уже обіцяв, тобто до чотирьох дивізій. Разом з теперішніми військами у Німеччині це буде шість дивізій.

Заки прийшло до голосування над резолюцією зі згодою на висилку армії, об'єднані комісії ухвалили 14 голосами проти 10 поправку з зазивом, щоб європейські держави виконали свою визначену частку в організації армії під командуванням ген. Двайта Д. Айзенгавера. Обі поправки не змінюють напрямку американської політики в справі висилки військ до Європи, а тільки виявляють змагання до співучасті Конгресу у таких важливих справах, як висилка американського війська закордон в мирні часи. Щоб засторога в формі резолюції мала силу закону, вона мусіла б бути ухвалена як спільна резолюція обох палат Конгресу, а не окремо, як це вирішив сенат. Ці окремі резолюції не підуть до підпису президента, Республіканці пробували добитися поправки з такою постановою в об'єднаних сенатських комісіях, однак її відкинено 16 голосами проти 8.

ПЕРШИЙ СВИДОК В АТОМОВОМУ ПРОЦЕСІ ОБВИНУВАЧЕ ПІДСУДИНИ

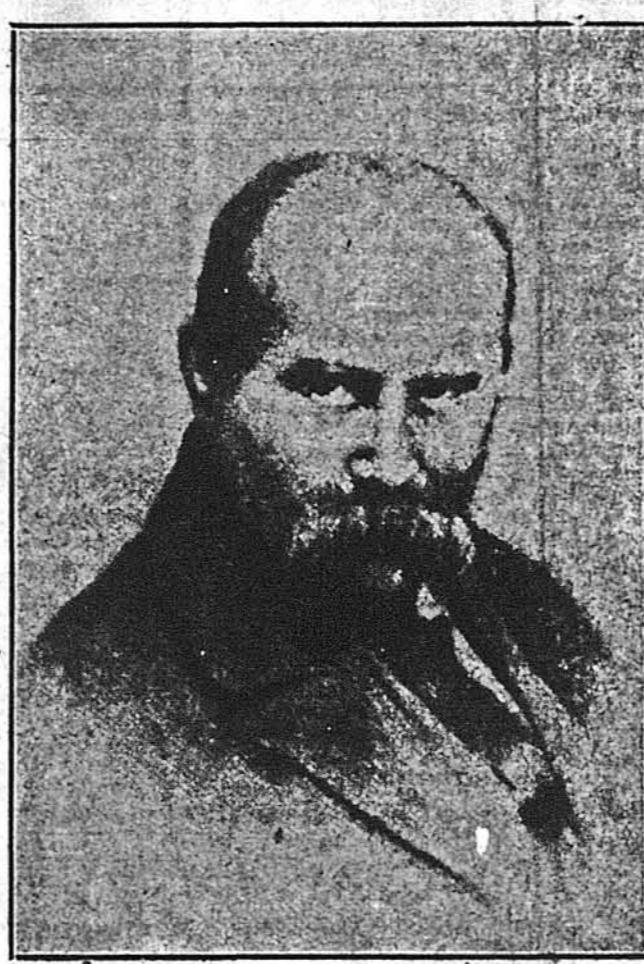
Нью Йорк. — У процесі в федеральній суді проти Джуліуса Розенберга й його жінки Етел та проти Мортона Собелла прокуратор покликав на першого свідка їх шкільного товариша з Сітї Каледж, Макса Елічера. Він був електричним інженером в біурі воєнної флоту у Вашингтоні в 1944 р., отже підчас війни. До нього звертався Розенберг за військовими інформаціями, щоб їх передати до Совєтів, кажучи, що навіть, як війна скінчиться, Росія, як союзниця Америки, мусить мати „класифіковані інформації“. Свідок, підчас перехресних питань твердив, що він не видав Розенбергові ніяких інформацій. За те свідок одверто признається, що він у тому часі був членом комуністичної д-чечки у Вашингтоні, до котрої завіз його Собелл, який мешкав з ним в одній кімнаті. Вони оба пізніше перейшли з Лиги Комуністичної Молоді до П'ятнадцятої Комуністичної Групи, складеної з біорувних урядових працівників. Собелл був там головою. Тоді вони завжди обговорювали потребу підтримки для Совєтського Союзу, читали комуністичну газету „Дейлі Боркер“. У цій групі було вісім членів, а всі були зайняті в департаменті воєнної флоту.

ПЛЯНУЮТЬ ВИПРОБУВАННЯ АТОМОВОЇ МІНИ Й ТОРПЕДИ

Вашингтон. — Вже тепер починає виявлятися справжнє значення атомових досвідів, переведених недавно в Неваді, а саме, що атомову силу можна буде використати в нових родах зброї. Знавці находять potwierдження своїх здогадів у таких

В АМЕРИЦІ

- Видавничий а-газети викинули з-під публікацій урядом стейту Нью Йорк на випадок нападу з повітря. Відомий законопроект внесення у стейтській легіслатурі в Олбей. Інші заборони для „природних інформацій і комунікацій“ будуть перебрані урядом для цивільної оборони.
- 175 річницю незалежності Злучених Держав підготували Конгрес до 4 липня у Філадельфії, де знаходиться Дім Незалежності й Давид Волд. Двадцять членів конгресу на комісії складатиме програму при співучасті стейту й міста.
- На підземній смертельній ядерній матерії приїждє за дозволом командир вояк з Корей, капітань Тамес Грант до Брукліна. Н. Н. Вілксав мість день скремблваніям забобам: вантажним автом. залізничним поїздам і літаком.
- Правильні відкладення військової служби для університетських студентів будуть проголошені з кінцем теперішнього шкільного року. Неухвалені це законопроект дозволяє на такий привільє для 75,000 талановитих учнів кожного року.

ТАРАС Г. ШЕВЧЕНКО
(9 березня 1814 — 10 березня 1861)
Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні...
...Та не однаково мені,
Як Україну злі люди
Присплять, лукаві, і в огні
Я, окремірню, збудять.

Америка стверджує совєтську відповідальність за теперішнє напруження

Париж, 9 березня. — Американський представник на нарадах заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, подорожувачий амбасадор д-р Філіп Джессуп, заявив вчора совєтському представникові, заступникові міністра закордонних справ А. Громікові, що Совєти єдино відповідальні за теперішнє політичне напруження в світі та що виключно від них залежить дальший розвиток. Джессуп вважає, що це напруження повстало у великій мірі внаслідок великого совєтського зброєння, що у висліді заставило до відповідної оборонної підготовки теж альянти, та що в теперішніх обставинах вони будуть ще тільки збільшуватися, якщо Совєтський Союз не тільки на словах, але й ділами не виявить і не докаже своїх мирних цілей. Джессуп промовляв після виступу А. Громікова, який — згідно з твердженням Джессупа — вважає „обидною“ все, що тільки західні альянти мають сказати про совєтську політику. Беручи до уваги теперішні дебати, Джессуп запропонував дещо змінити форму порядку нарад для плянованої конференції Ради міністрів, хоча вона ідентична своїм змістом. Джессуп пропонував такий порядок нарад для міністрів: 1. Загальний рієнє озброєння, що його можна б обговорити і провирити в першій точці нарад міністрів, включаючи в це теж справу озброєння Німеччини; 2. Справа об'єднання Німеччини та мирового договору з тою країною; 3. Загальні справи, з'явані з мировим договором з Австрією. Повідомило, що теж совєтська делегація приготувалє деякі „поправки“ до своїх попередніх пропозицій.

МОСКВА КРИТИКУЄ АМЕРИКАНСЬКЕ СТАНОВИЩЕ В ПАРИЖІ

Москва, 9 березня. — Партиїна „Правда“ в спеціальній кореспонденції з Парижа гостро критикує становище Злучених Держав на конференції заступників міністрів закордонних справ, заявляючи, що американський представник намагався вводити замішання, щоб недопустити до прийняття совєтської пропозиції порядку нарад для Ради міністрів. Французьку і британську делегації обвинувачується в цій же кореспонденції в „подвійній грі“, закидаючи їм, що в „приватних розмовах“ вони

НЕВІЛЬНИЧА ПРАЦЯ НЕ ВИПРАВДУЄ СЕБЕ В СОВЄТСЬКИХ ЛІСАХ

Бостон, 8 березня. — Совєтські остачання лісового дерева остаються далеко позаду накресленого плану, а вісті з Москви вказують, що в тому здавна зв'язному російському промислі мало помагають совєтські п'ятирічки. Про це пише Пол Вол у щоденнику „Криісичес Сайєнс Монитор“, попликуючися на комуністичний орган „Правда“ з 12-го грудня і на промову совєтського міністра лісного господарства, Александра І. Бовіна. Тому, що в лісах, куди посилається робітників як цєпіль-

МОЖЛИВІСТЬ ШВИДКОГО ПРИЙНЯТТЯ ПЛЯНУ ШУМАНА НІМЕЧЧИНОЮ

Франкфурт, 9 березня. — З емиких стосунків між поодинокими країнами. Американський високий комісар в Німеччині, Джан Лок Мек Клоу заявив вчора, після двогодинної конференції з німецьким канцлером д-ром Аденауером, що вже на початку наступного тижня німецький представник віде до Парижа і якщо нічого не зміниться, то вже в найближчому часі буде підписаний відповідний договір в справі цього пляну.

АЛІАНТСЬКИЙ НАСТУП В КОРЕЇ УСПІШНО ПРО- ДОВЖУЄТЬСЯ

В ОДНОМУ ДНІ ВОРОГ ВТРАТИВ 11,400 ВОЯКІВ. — СПРОБИ ВОРОЖОГО ПРОТИНАСТУПУ НА СХОДІ

Токіо, 9 березня. — Аліантські війська, що попереднього дня більшими силами переправилися через ріку Хан, успішно продовжували вчора свій новий наступ на центральному фронті, здобуваючи в поодиноких секторах около 5 миль терену та завдаючи ворогові важких втрат. Впродовж вчорашнього дня ворог втратив в боях 11,400 вояків, що є найбільшими ододенними втратами в дотеперішній корейській війні. До успіхів на фронті у великій мірі причинилася авіація, як поверх 500 бомбардувальників виконали около 700 місій, закидаючи бомбами і заливаючи плинним вогнем ворожі лінії. Маси ворожих військ відступали, тоді як тільки їх задні охоронні відділи намагалися сповільнити аліантський наступ. На західному секторі фронту аліантські війська вели тільки доривочні локальні дії, тоді як на східній ділянці ворог мав деякі успіхи в сильному протинаступі на стаціоновані там південно-корейські армії. Південним корейцям поспішало на допомогу інші частини аліантських військ. На центральному фронті аліанти наступають при сильній піддержці артилерії, що звичайно „виконує свою роботу“ ще перед наступом піхоти. Терен наступу густо засіяний ворожими трупами. З дотеперішнього наступу виходить, що ворог був цілком заскочений і не приготований на аліантську переправу через Хан і тому теж ставить тепер тільки „обмежений спротив“ — стверджується в офіційному повідомленні, заявляючи рівночасно, що аліантські втрати в цьому наступі є „дуже малі“. Червоні, відступаючи, залишають за собою багато зброї та невикористаного воєнного матеріялу. Ворог знову показався в повітря, хоча й далеко від фронту біля манджурського кордону, ворожі літаки, що оминули зустрічі з аліантською авіацією.

ЧЕРВОНІ КИТАЙЦІ РОЗСТРІЛЯЛИ 210.000 ОСІБ

Таїпей, Формоза, 9 березня. Національно-китайське міністерство оборони повідомило, що тільки впродовж одного минулого місяця і тільки в трьох південних провінціях — червоні розстріляли 210,000 осіб, як „ворогів народу“. З цього в провінції Квангсі розстріляно 90,000 осіб, в провінції Квантунг 70,000 і в Фукиєн — 50,000 осіб. Всі три провінції положені на східному побережжі напроти Формози. Тепер в провінцію Гунан мало в останню часі прибути поверж — 5,000 росіянів, які вчитимуть своїх китайських товаришів, як розправлятися з опозицією. В південній частині цієї провінції около 60,000 націоналістичних повстанців мали встановити широкую „вільну територію“, — цілком очистивши її від червоних.

КРИТИКУЮТЬ ЗАВЯВ ГЕН. МЕК АРТУРА

Корея, 9 березня. — Фронттові команданти сил О. Н. в Корей побоюються, що вчорашній заява ген. Мек Артура — про безвирішність корейської війни в теперішніх обставинах матиме негативний вплив на мораль військ на фронті. — Текст заяви ген. Мек Артура досі ще не проголошено. Вважається, що ген. Мек Артур свідомо взяв на себе ризик евентуального морального пригноблення серед вояків, але він склав свою заяву з виразною метою, щобби від найвигідних міжнародних чинників домогтися рішень, які дозволять йому повести корейську війну так, як цього вимагає воєнна стратегія, а не тільки безвиглядні, по його думці, політичні торги.

ОБІЦЯНКАМИ ЧЕРВОНИХ ЗАКІНЧЕНО ВІЙНУ В ТИБЕТІ

Нью Делгї, Індія, 9 березня. Тут з достовірних джерел повідомляють, що чотири і півмісячна війна в Тибеті вже закінчилася пустими обіцянками червоних китайців, що Тибет здержить свою автономію, як тільки комуністичні війська переберуть „охорону“ кордонів країни. Війна закінчилася практично без будь-якої більшої битви. В останніх днях релігійний володар Тибету, що встановив свою тимчасову столицю в малому місті Ятунг біля індійського кордону, одержав кур'єром листа від комуністичного уряду, в яко-

АМЕРИКАНЦІ ПРИСПІШУЮТЬ БУДОВУ АЕРОДРОМІВ В ТУРЕЧЧИНІ

Анкара, Туреччина, 9 березня. Американські інженери та спеціалісти приспішують завершення будови цілого ряду аеродромів на турецькій території, які правитимуть за бази для американських бомбардувальників, що матимуть на меті охорону турецьких кордонів та які в потрібні впродовж трьох годин могли б завезти і скинути атомову бомбу на Москву. Головною ціллю тих баз, з яких зможуть користати всі роди бомбардувальників, є охорона західних нафтових піль на Близькому Сході, як теж Суєзу та східній частині Середземного моря. Деякі з аеродромів є цілком нові, а деякі тільки поліпшені і модернізовані. Найбільший аеродром побудовано в місті Адама, у віддалені тільки около 1,200 від Москви і тільки одну годину лету від головних нафтових піль Комінформу в Румунії та на Кавказі.

В СВІТІ

● Італійський міністерство Карабінері прятувало шістьох американських легуїлів, літак яких вліав в море між Остїа і Нетунго.
● В італійській частині Триєсту почалися знову проти-італійські демонстрації.
● Злучені Держави зголосили плян перевозу до своїх країн тільки останків аліантських вояків, що полягли в боротьбі проти червоної агресії в Корей.
● Сталінська Державна Рада заявила рієнєння, що Магомед Ібрагім Садд Агмед, поліцай, що перебував в руках в Александрії, може знову залучити собі свої величезні вугілля й атом невідомо якого безпосередня авла наказала згодати, бо пофери авт і прохочі, лисим він показував напрям, замість слухати його вказівки, зупинилися і по-дивлялись його вуса.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
За рік	\$10.00	Один рік	\$10.00
За шість місяців	\$5.25	Шість місяців	\$5.25
За три місяці	\$2.75	Три місяці	\$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

В ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ

Знову обходимо Шевченкові Роковини, як обходили їх тому рік і багато-багато попередніх років. Знову вшодуть до наших громадських святочні концерти, декламуватимемо пророчі Шевченкові слова та присягатимемо перед його портретом вірність його заповітам. Це вже належить до нашої традиції, яку ми практикуємо віддавна, але яка нарядчати зближилася нас до одного кроку до виконання тих заповітів, до здійснення великої Шевченкової ідеї, за яку він готов був душу свою віддати, прийнявши за неї муки. Самим бо тільки святкуванням та бездумною згадкою пам'яті нашого великого Пророка, цитуванням його пламенних, пророчих слів та обіцянками ми ані пам'яті Шевченка не пошануємо, ані заповітів його не здійснимо. Автім, часом самим святкуванням Шевченкових Роковин ми практично заперечуємо його ідеї.

Якщо кожний з нас в ці березневі Шевченкові дні взяв до рук його Кобзаря та прочитав з увагою, не поміняючи «ані титла ніже тії коми», то навряд чи знайшовся б між нами хто-небудь, лице якого не мусило б спалахнути соромом за себе самого. Хай кожний з нас поставити собі тільки одне питання: що він справді зробив, щоб «встати і кайдани порвати», щоб «обняти найменшого брата», щоб «любити свою Україну во в'язні», щоб «на волі не спати», щоб «вчитися так як треба» і «мудрість свою» мати, щоб «встала Україна, світ правди засвітив і помолилися на волі невольничі діти»? Хай кожний відповість на ці питання сам за себе і тільки перед собою і знайте причину вікової української неволі і неволі.

Шевченко возвелечив нас, «малих рабів німих», і поставив на сторожі своє слово. Шевченкове слово теж могло б завести український наріждіо вимрюного щастя-волі, якщо б тільки кожний з нас взяв собі це слово до серця і розуму та відповідно поступав. Тоді бо-не було б між нами розбрату і крамолі, тоді ми не сумнівалися б, що тільки вражою злою кров'ю можна волю окропити, тоді ми не шукали б на чужому полі того, чого немає й на небі, ми не спали б на волі. Все наше легко походить з того, що ми не слухаємо і не виконуємо науки Шевченка, хоча на всі наші повторюємо і співаємо його слова. Шевченко закликав нас «сднатися, брататися» — а ми не можемо навіть зсднатися часто в одній малій громаді або в двох рівнорядних інституціях і навіть на те, щоб спільно вшанувати пам'ять Шевченка. Шевченкове слово довершило чуда і це всі ми знаємо. Але це цілком не є для нас перешкодою нехтувати книжкою і культурою, байдужо приглядатися, як наші письменники і поети, наші культурні діячі і творці замітають ньюйорські хмародери. Ми величимо Шевченка, бо він душу свою готов був віддати за Україну і безчинно відправляємо панакхиди за тих, що виконують його заповіт та віддають за Україну своє життя. Якби то панакхиди можна було Україну визволити!...

Звичайно, ми могли б і на своє виправдання знайти навіть якийсь Шевченкове словце, ми могли б докинути, що все ж таки «щось робиться», що он зложено кількадесят тисяч доларів на Народний Фонд, спроваджено теж кількадесят тисяч скитальців, що часом появляється якась брошура. Це правильно, але того всього замало, все це є тільки одробиною не тільки того, що ми повинні, але навіть того, що ми могли б зробити! Це ми повинні сказати собі в Шевченкові Роковини, скаменується і збільшити свої зусилля, бо тільки ділом, жертвою і трудом можна добитись кращої долі. Так вчив Шевченко, пишучи, що «страшно власти у кайдани, умірає в неволі, а ще гірше — спати, спати і спати на волі!»

Лев Яснчук.

„НОВА ЕВРОПА“

(Уривок з повісті: „Данна Молохов“).

16)

Настала полуднішня перерва. Левчук замкнув свою кімнату й пустився додому на обід. Ясний квітневий день розкидав щедро соняшне світло на львівський брук, на будинок губернатора й чорні дерева на Губернаторських Валах. Під впливом тепла й світла пучнявли на деревах бруньки, а на корчах вистрілювали ланки гострих зелених листочків. Як звичайно в ту пору, на вулицях не було багато людей і Левчук задержався на роздоріжжі біля „Волоської“ церкви; ждав трамвая. Мимохід звернув очі на цю чорну „тесану“ будівлю, приглядаючись їй як звичайно завжди, коли тільки переходив попри неї. П'єструнка будова просто притягала зір і чарувала своєю ніби простими, а так мистецькими лініями. Трамвай вже показався на закруті, коли немов зпоза корча з'явився проти нього Василь Лисович, ми. — Говорив це з такою ідіолішній учитель середньої школи. За болшевиків він був

СОНЦЕ УКРАЇНИ

(У 90-ті ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ)

„Того ж великого вогню — і смерть не погасила“
Леся Українка.

У дні наших найбільших і найурочистіших національних свят — у дні Шевченкових — Свят звертається до надхненного подум'яного слова Великого Кобзаря — цього жившого, цілючого і невичерпного джерела нашої національної сили, нашої національної енергії, нашої незломної волі до боротьби за вільне і щасливе життя нашого народу. Шевченко — це сонце нашої поезії! Шевченко — це СОНЦЕ НАШОЇ НАЦІЇ! Уже більше як сто років живе слово Великого Поета і Пророка — „возвеличує малих отих рабів німих“, стоїть „на сторожі кола них“, стоїть „на сторожі потоптаних прав нашого поневоленого народу! Вогневе слово геніального поета відіграло вирішальну роль в справі нашого націоанального відродження. Гнівне слово Шевченкове стало наймогутнішою, найсилнішою зброєю в боротьбі українського народу за своє визволення. Воно караючим мечем упало на голови ворогів і кривдників українського народу, воно цілющою россою впало на змучені серця скривджених і нездолених синів і дочок поневоленої України! Слово Шевченкове, як весняне тепло, розтопило лід національної несвідомості й байдужности до української національної справи! Слово Шевченкове, як сонце ясне, осяяло темну ніч помурної української дійсности, воно запалило серця тодішньої української інтелігенції гарячою святою любов'ю до свого поневоленого народу! Слів Шевченка, як свідчить П. Куліш, був для тогочасної молоді „воістину гуком воскресшої труби архангела.“ Слово Шевченкове організувало українську націю, пробудило наш народ до нового життя, до боротьби за національне, соціальне і політичне визволення. Слово Шевченкове впродовж більше як ста літ запалоє мільйонів сердець найважливішою любов'ю до України, — слово Шевченкове виховувало, виховує і буде виховувати мільйони маси нашого народу в душі найвеличніших і найсвятіших загальнолюдських ідеалів ПРАВДИ і СПРАВЕДЛИВОСТІ, ВОЛІ і РІВНОСТІ, — СПРАВЖНЬОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ і БРАТЕРСТВА! Могутній вплив Шевченкового слова породив нових поетів, нових виданців борців і діячів України. Шевченко дав нам Франка, Леся Українку, Кобилянського і сотні інших письменників, що свій талант віддали рідному народові під впливом ШЕВЧЕНКОВОГО СЛОВА, яке сформувало їхній національний світогляд, їхню національну свідомість. Від незабутнього 1840 року, коли вийшов у світ „Кобзар“ Шевченка, і до наших днів у житті кожного свідомого українця був один найсвітліший момент, що залишив незабутній враження на все життя — це момент читання „Кобзаря“. В царські передреволюційні часи в душі кожного ю-

нака відбувався рішучий злам у трій незабутній день, коли юнак вперше читав „Кобзаря“. В той день щент, відкрив розбивався той світогляд, що його так старанно, так дбайливо плекала чужа московська школа. В цей день юнак здобував на все життя новий світогляд свідомого, широкого українця! — Шевченко зайняв перше місце серед найвидатніших діячів українського національного відродження, серед найпрославленіших діячів нашої історії. Шевченко, як слушно зазначив проф. В. Петрів, — „творчий геній, Україна не дала досі нікого рівного Шевченкові! — Ніхто з політичних діячів чи з поетів не може бути поставлений поруч“. В дні Української Визвольної Революції А. Ніковський писав: „Українську переможну революцію зробив ШЕВЧЕНКО, не полководець, не герой, не цар, не дипломат і не німецький народний учитель, — зробив — ПОЕТ!“ — Діло Шевченка підхопили наступні покоління українських письменників, надхненні могутнім словом Великого Кобзаря і свого Вчителя, наші видатні поети і письменники продовжували велику справу Національного Пророка України.

„Цей невеликий гурт українських письменників — від Шевченка до Чупринки — в аскетизмі християнських громад перших років все таки своїм одреченням світу звабливо зробив своє велике, ще не оцінене в історії діло. Щоби признати це — досить нам умотивувати, що УКРАЇНА БОС-КРЕСЛА! (А. Ніковський: — „Vita nova“, 1919, ст. 4).

Значення Шевченка для українського народу ніколи не вичерпається. Кожне нове покоління знаходить у геніальній книзі Великого Поета все нові ідеї, нові, не помічені попередніми поколіннями, духові скарби. Слово Шевченкове — „незмінне в своїй буквальній формі, неустанно еволюціонує в своїм змісті, так як він приймається і розуміється українським громадянством, чи ще ширше — українською людністю. Верства і покоління, як скрізь так і у нас, зі змінами соціальних умов життя, еволюціонують в своїй національній ідеології і в соціально-політичних завданнях, як у всім іншим, і відповідно до того інакше підходять і підлягають до Поетового Слова. По-іншому його розуміють, знаходять у ним все нове значення, все новий чинять у ним наказ і науку, і його рокове свято дає їм нові гасла, все нові провідні і гадки (М. Грушевський. В шістдесят четверті Шевченкові Роковини. „Україна“ 1925, 1-2).

Який же наказ, яку науку, які гасла дає нам сьогоднішній Шевченківське Свято? „СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБИТИ!“ — ось перший і найголовніший заповіт, ось найголовніший наказ українцям у цієї часи і особливо в наші перші часи великого лихоліття. Але є різні любов до України: є любов, що любить Україну, „як дім, волю, корону“ (як писав про це Франко

у своєму відомому вірші „Ти, брате, любиш Русь“), є любов, що любить в Україні тільки давнину (як писала про таку любов Леся Українка в поезії „На роковини“). Ні, Шевченкова любов була не така. Шевченко, —

...перший за свою любов
Тяжко дістав кайдани,
Але до скону й служив
Без зради, без омані.

Усе знесла я перемога
Ного любови сила.
Того ж великого вогню
І СМЕРТЬ НЕ ПОГАСИЛА!
(Леся Українка: „На роковини“).

І найбільшим виявом цієї непереможної любови до Рідного Краю стала безсмертна поезія Шевченка „Мені однаково“. Шевченко задля Рідного Краю готовий пожертвувати своїм особистим щастям, своїм славою, йому байдужа власна доля. Але є одно, що йому ні байдуже, з чим він ніколи не примириться, є одно, що викликає в нього категоричне заперечення:

Та не однаково мені,
Як Україну злі люди
Присплять, лукаві,
І в огні її, окрадену, збудуть.
Ох, не однаково мені!

„Не знаю, — каже С. Сфремов, — чи у всесвітній літературі пролунав колинебудь ще один такий крик серця з безмірної туги та жалю за Рідним Краєм, чи знайдеться поет, що так дуже любив би свій край, побивався за ним і так ділого равався“. — І цей крик поетового серця сьогодні з особливою силою і безмежно туго лунає в наших серцях! Власний приклад Шевченка, все його багатостраждальне життя, його мужність і відвага його беззастанна і уперта боротьба проти царської тиранії є найкраще ствердження цієї великої Любові! Відбувши тяжкі десятилітні заслання, Шевченко записує у своєму Щоденнику: „Мені здається, що я такий самий, як і десять років тому. Ні одна риса в моєму внутрішньому образі не змінилася.“ А в іншому місці Шевченко пише:

„Караюсь, мучусь, але не каюсь!“

Твердість і непохитність, — справжня жертовна, діяльна любов до України — ось перший і найголовніший заповіт Шевченка, який ми повинні виконувати щодня, беручи активну участь у громадській праці і матеріальніс допомагаючи українській національній справі: рідній школі, дитячій літературі, рідній пресі, літературі, видавничій справі, науці і найголовніше — визвольній боротьбі!

БОРИТЕСЯ — ПОБОРЕТЕ! — це другий наказ Шевченка. Діяльна любов до України нерозривно зв'язана з боротьбою за Волю України. Духові нащадки Великого Поета, сучасні українські поети і письменники, що СЛОВОМ-ЗБРОЮЮ провадять боротьбу за визволення України, заслуговують всебічної підтримки з боку найширших верств українського громадянства на еміграції.

„ОЙ, ПОБАЖАЛИ Б, ЯКБИ БУЛИ ОДНОСТАЙНО СТАЛИ.“ — на історичному прикладі показує Шевченко шкідливість розсіднання діячів визвольної справи. Брак єдності поміж Мазепою і полковником Палієм сприяли ворогові приборкати повстання

Американізм перед іспитом

У вересні минулого року один з популярних журналістів цієї країни помістив статтю про суть американізму. Автор обводив зором інші „ізми“ нашої доби і з острахом стверджує: „Націонал — соціалісти мали „Майн Кампф“, Гітлера, Болшевики мають Марксів „Капітал“ — а американці не мають книги про американізм... Щоб нестачу як-так полатати, автор нашвидкоруч питає: „В чому суть американізму?“ — і так же нашвидкоруч собі відповідає. Отже — на думку автора — суть американізму міститься в американському способі життя, докладніше, в американських вольностях. У двох з чубком десятках пунктів, автор називає ці вольності: це свобода вивчення, зборів, преси, слова, свобода змінити місце проживання, традиції — і тузін інших свобод. Але забув згадати „про найважливіше, ясно сказане 175 літ тому!“

Коли батьки-основники американської держави проголосували 4. липня 1776 р. в Філадельфійській „Індепенденс Гол“. Деклярацію Незалежності Злучених Держав, то на самому початку цієї Деклярації назвали таке:

„Ми рахуємо самозрозумілою істинною, що всі люди створені рівними, що Творець наділяв їх деякими невід'ємними правами, в тому правому на життя, волю й задоволення щастя...“

Ось — де — з свангельського простотою, в одному реченні! — подана суть американізму. (Тому саме сто літ тому український поет Тарас Шевченко своїм землякам кликав:

„Коли ми діждемося свого Вашингтона,
З новим і праведним законом?...“

А діждемося таки колись!... Українець і європейець Шевченко мав під рукою ближчі, європейські взори: прастарі

проти Москви. Єдність українських сил у боротьбі проти ворога — це основна передумова успішної переможної боротьби. І до цієї єдності закликає нас Шевченко:

„В СВОЇЙ ХАТІ — СВОЯ ПРАВА І СИЛА І ВОЛЯ!“ — ось найважливіше гасло „Посланія“. В цьому надзвичайно чіткому і ясному гаслі висловив Шевченко ідею Незалежності України. З граничною ясністю — визначив Шевченко і майбутній соціальний лад, освітучий, „братерський нашу волю“ — „БЕЗ ХОЛОПА І БЕЗ ПАНА“.

І з такою ж ясністю визначив Шевченко і майбутній лад, окреслюючи його як демократичну республіку і показуючи ідеал борця за свободу і демократію в постаті Вашингтона, першого прези-

демократії з їхніми вождями, відсуювані революційні й „всесою народів“ країни, що на весь світ проминували нові вольодські ідеї й течії. Проте, в своїх мріях, Шевченко не звертається до жадної з цих потуг. Ідеал, якого поет бажав українському народові — ген, за далеким океаном, в Америці. Бо там позивався вождь правди Вашингтон, що приніс людям своєї країни новий і праведний закон. Ось — іншими словами подана — суть американізму: новий і праведний закон для людей! — який ще „книги про американізм“ американця треба?!

Коли американці ніні чогось треба, то не книги про американізм — тільки діл, живої дії американізму, згідно з новим і праведним законом Вашингтона. Цим ми не хочемо сказати, що Америка, за час свого існування, таких діл не проявляла, чи тепер не проявляє. Навпаки: Америка допомогла і, перед нашими очима, допомагає багатьом народам здобути, чи віджати своє самостійне державне життя; вона, перед нашими очима, двічі йшла в світові війни, щоб завести мир на землі; вона, перед нашими очима, прийняла сотні тисяч бездомних скитальців — так само, як завжди приймала всіх, хто шукав захисту і змоги жити й працювати; щедрий гаманець „дядька Сем“ став уже символом, що його власникові приніс славу „земського Миколая“!

А все ж... Не порушуючи слави американського народу, що в своїй масі лишився вірним заповітові Вашингтона, є підстави побоюватися, що, тут і там, відповідальні за долю Америки мужі, забувають на свою велику місію: бути консулами — сторожами нового й праведного закону Вашингтона.

Хочемо бути справедливим: Вашингтон свій праведний закон створив для американців — і ніхто поза цією державою не має правних підстав чогось від Америки домогатися. Тому і українцеві Шевченко і багато інших людей, тужили і працювали для того, щоб мати свого Вашингтона, щоб „мати Америку у себе вдома“. Не жаль, в наші дні, справяють інше. Через братонавистство, поневолення, й визиск так званих „слабих“ так званими „сильними“, подивися несамолюбивий „Задесь Апокаліпсис“, який розвадлює і слабих і сильних, всіх зганяє до своєї колгоспної коцарці, з дилемою: послухна праця, в ролі зляканої тварини — або заріз!...

В таких умовах, зов за Вашингтоном, з новим і праведним законом, перестав бути внутрішньою справою народів. Цей зов сорочка мільйонів українців і сотень мільйонів інших людей, звернений просто до землі Вашингтона. І тут не можна боїтися ніяких „завеликих зобов'язань“ („комітмент“) — ні длити на „мою“ й „не-мою“ справу, ні думати, що українці, білорусини, кавказці козаки туркестанці й інші залишаться під нагаєм тих самих катів — тільки перемалюваних на-біло.

Ставимо ці справи не тільки зі страхом за долю найкращих (масно право рахувати татими народи, що боряться з потворою, навіть перебуваючи в її пащі!) — але й за долю цілого світу. Пам'ятаймо, що російський комунізм, від першого дня свого існування, перело собі за мету підкорити своему „колгоспові тварин“ цілий світ — і на цій гілці твердо сидить далі. Хто хоче скинути його звітти, мусить відрізати цю гілляку. Коли большевизм несе народам, неволю — його суперник мусить явти й славно нести волю. І тут збігається все: і шляхетність і логіка і стратегія. А це — в перенесенні на неминучі ніні всевітні розміри — і справний закон Вашингтона. Це є справний американізм і велика історична шанса Америки: Не допустити до того щоб на світі запанував „рах Sovietica (Russia)“, розбити цю ганебну торжму народів і завести в світі „Рах Americana“ — американський мир, з новим і праведним для всіх законом Вашингтона.

Ойні.

Він же був не лише найлучшим товаришем П'юріа в гімназійних та університетських часах, але й тепер залишився його найщирішим приятелем. (Продовження буде).

(Закінчення на стор. 3-тій)

— Але, що ломаки не масте, то заспокоїться. Радше розповідіть, що за новини масте.

— Я саме того й підсів на вас. Хочу вам такі сказати одну новину, що вас, думаю, буде цікавити.

— Що ж то такого? Ви мене вже розцікавили.

— Знаєте, прийшли вісті, що Сак згинув на Україні.

— Що за Сак?

— Той, що за большевиків був директором повно-середньої школи.

— Так; пригадую собі. Що ж він — доганяв певно большевиків...

Заперечуючим зором глянув Лисович на Левчука.

— Де там утікав! Він згинув як національний пропагандист ОУН.

— Що? Пропагандист — ОУН? Сак? — Левчук аж пристанув. Та ж він тільки з комуністами приставав. Коли я побачив його при вході німців у Львові, я таки перед ним самим не таїв свого здивування, що він залишився.

— То бо й є. Сак якраз жалівся, що ви стрінули його тоді так, як якого большевика, чи загалом непевну людину.

— Але й вас я часто бачив у тому товаристві. Я не раз дивувався, що спільного ви можете мати з тойми, а зокрема з Сакком.

— Сак — це була прекрасна людина. Активний член ОУН. Левчук розкрив широко очі.

— Сак, чий ОУН?

— Так. В нього була в скритці вся ОУН-ська література, в нього зосереджувалися вісті, доручення. Після п'ятих, з партійними комуністами, ми звичайно, вдаючи підміслення, відправляли себе додому. Там ішли широкі балачки про большевицький режим, про їхні плани, про які він дізнавався від „товаришів“ — комуністів і складалася звідомлення, куди було треба. Він уважав, що це найпростіший спосіб якийсь час удержатися на поверхні. З приходом німців його вислали на Україну й там на одному мітингу його вбили.

— Сак; Дорогой Саче, я тебе так скривдив у мой думці, — пробубонів Левчук.

— А я, — продовжав Лисович, — ви ж, знаєте мою лінію зі школи.

Певно пригадуєте собі вчитель української літератури, Кляру Шевченку. Якщоб я близьким товаришуванням з Сакком і попри нього з іншими впливовими партійниками не зміг був за собою погоні, то не знаю, чи були б мене не відшукали сьогодні десь на Лондцігах, чи замуровано в „Бригідках“! Таки речі. І це я

хотів обов'язково вам сказати саме тому, що Сак був перейнявся вашим невдовір'ям до його особи.

— Дуже цікава вістка. Дякую. Цікава й високо трагічна.

Левчук ішов похнюплений і задуманий. Лисович не переривав мовчанки. Дійшли під помешкання Левчука й розпрачалися.

Ідучи в каменціці по сходах Левчук думав: кривити душею, триматися завжди на „гостро підкованим“ і загалом — підступним способом задержувати чесність... Що за парадокс... Таке роздвоєння душі.

Довго тагнулася рестрація кандидатів на воєнік дивізії. Німіцям важко рішиться, чи набрати велике число воєніків, чи мале, чи може загалом не брати. А що буде, як воєнік дивізії одержать зброю, воєнік виряд і перейдуть до УПА!... Шойно після кількох місяців відбулася у Львові парадна дефіляда зголошених, а незабаром літом і вїзід молодців на вишкіл.

Окремими поїздами зїзджали українські новобранці до Львова, а відти на місце постійної коша, на польську землю коло Тарнова. Всі переїздили всі залізничні проходи заповнілися українцями, що обляга-

ли військовий поїзд. Процали рідні своїх, прощали чужі всіх знайомих й незнайомих. З вагонів неслася звучна бадьора стрілецька пісня, то пісня про кохання та про Україну. Ані у рекрутів, ані в народі не помічалось пригноблення. У всіх настрий веселіє; немов вижджали на весілля. Нанесені квіти сторчали позастромлювали у віконних рямцях вагонів, на грудях молодців.

Неодін усумнівся у свої власні дотеперішні міркування на вид цього молодого квіту. Може вони справді оживуть знеможену Україну, піднімаючи... червону каліну...

На березі ліса, що тягнувся дозвж літської оселі в Карпатах, немов втиснена в ліс, стояла лісничівка. Був це дерев'яний поверховий будинок з приналежними господарськими забудованнями. Немов віком обмалювала темні смереки і модери цей лісовий хутір з трьох боків. Передня стіна виліскувала в яркому полуднішньому сонці в ясний травневий день.

Молода надлісничиха, Марта Пастушенко, мусіла на сьогодні відірватися від своєї письменницької роботи й пильнувати кухні. Їй залежало на тому, щоб інженер Борис почував себе в її домі якнайкраще.

ПОВЕДІНКА ПОЛІТБЮРА

„Який буде найближчий крок Росії?“ — оце питання непокоїть світ, а зокрема Вашингтон. У пошукуванні за відповіддю американські урядовці попадають не раз у паніку, а іншим разом у розпач. Пригадуємо, що як Китай мав приступити до війни в Кореї, тоді рознеслись вісті з Вашингтону, що президент Труман готов іхати на переговори до Сталіна. Чи було так, чи ні, але про це багато писали. Тепер уже зайшли щодо цього зміни і то на ліпше.

Перед своїм відъездом на конференцію заступників міністрів Чотирьох Великих до Парижа у п'ятницю минулого тижня, спеціальний американський амбасадор д-р Філіп К. Джессуп, після розмови з президентом, заявив: кореспондентам, що американський уряд глядять недовірливо на вислід вступних розмов з совєтськими делегатами. Теж сказав, що Америка не дасть себе тепер обманювати. Це наставлення Джессупа цілком протилежно до недавнього ще настрою у Вашингтоні. Проте і для Джессупа, найважливіше питання: Чого Москва хоче?

Наче для розв'язки цієї загадки поміщено в журналі „Лук“, з бжучого тижня статтю Ліо Ростена, в якій написано ось що:

„Америку переслідує привид — привид совєтської погугності. Люди з Кремля баламутили нас своєю тактикою, дивували нас своєю безличністю. Тепер, наскільки йдеться про Совєтський Союз, ми хитасомось між панікою і розпачом. Нас збивають з пантелику не тільки російська могутність — але й совєтські замисли. Чи Росія хоче війни? Де Совєти сплять у своїм поході? Чому вони сплилися в Берліні, Ірані, Греції, а не зробили цього в Кореї? Чому Москва не вірить у наші мотиви? Чому вона паралізує Об'єднані Нації? Якщо роду угоду можна нам заключити з китайцями й з Кременем? Чи можуть існувати побіч себе два світи, комуністичний і демократичний? Чи може існувати тривкий мир?“

„Поставлені війна-віч перекреслюють світло. Західні держави робили жахливі помилки. Ми робили помилки не тільки зі страху, і внаслідок нерішучості. Ми помилували головне внаслідок незнання нашої страшної ігноранти щодо цілей Політичного Бюро (Політбюро) Центрального Комітету Комуністичної Партії СССР.“

Ростен далі каже, що розв'язка тих питань буде в книжці, яка має вийти цими днями під заголовком „Операційний Кодекс Політбюра“. Її написав Найтан Лейтис, який час від часу дає лекції в університеті Сял. Цю книжку підідаю під розгляд „американських сил, як чергову доповідь на тему совєтської політичної стратегії. Праця Лейтиса зробила негайно могутнє враження на деякі вашингтонські групи. Це — каже Ростен — найбільш визначна і вирішальна аналіза кремлівської техніки від часів пролам'ятного меморандума, написаного Джорджом Ф. Кеннаном (під псевдонімом „Мр. Х“) в листі 1947 р. Її діялася ладити д-р Лейтис, з метою збільшити нашу спосібність для передбачування совєтської поведінки“. Автор, як знаменитий дослідник совєтської стратегії, проаналізував усі писання Лейтиса і найшов специфічні правила, в які більшість вірять для осягнення доцільної політичної поведінки“.

Д-р Лейтис обмежив себе наразі до правил, на які вже найдено докази. Отже книжка „Операційний Кодекс“ є документом технічного розслідування. Можливо, що це прочитає тільки кілька тисяч осіб, але її

прочитали вже ті, що помагають скласти політику Злучених Держав — запевняє Лео Ростен, додаючи, що вона буде справдішим впливовим документом нашого часу.

Після такого запевнення автора, треба догадуватися, що зміна в трактуванні совєтських потягень Америкою відбулася вже на поведінці заляганого амбасадора Джессупа, який після прощання з президентом Труманом не вагається ствердити що Америка не піддасться тепер совєтському диктатові і вийде з своїми пропозиціями для встановлення програми можливих переговорів.

Точніший зміст згаданого книжки, на здогадки якої має опиратися нова американська тактика, можна буде обговорити після її появи. Наразі вистачить навести як автор — за запевненням Ростена — представляє суцільне співжиття Совєт з іншими країнами, яке остаточно мусило вплинути на становище ЗДА і цілого Заходу. Отже пригадує автор про таку засаду Совєтів: „Служити добрим сусідом є такий, що є схильний піддати себе до нашого розпорядку. Ленін сказав: „Якщо ти справді бажаєш собі втримувати добросусідські відносини з нами, то будь ласка, сповняй свою роль, яку ми тобі назначимо. Якщо ти цього не зробиш, тоді ти станеш нашим ворогом“. А про ворога сказав Сталін так: „Жадна правляча група не здрас добровільно владі. Отже або ворог змете партию, а як ні то партия змете ворога“.

Коли так, то Америка хіба вже знає, з ким має до діла та що думас про неї Політбюро.

РОМАН КУПЧІНСЬКИЙ

(Створенець стрілецької пісні)

Бурхливі події першої світової війни, зокрема формування Українських Січових Стрільців при австро-угорській армії для боротьби з головним ворогом України — царською Росією, вишкіл добровольців, що вступали в ряди УСС, воєнні операції в Галичині та на Великій Україні записалися в історію України, але дали вклад в українську пісню. З пісню на устах УСС йшли в бій, з нею й помпирали.

Автори пісень творили ці пісні і виконували їх в супроводі гітари. Поява кожної пісні була тісно зв'язана з подіями що їх переживали автори в рядах УСС.

Творцями стрілецької пісні були переважно Михайло Гайворонський, Роман Купчинський та Лев Лейтис, що злучили в „творчий триумвірат“, складаючи тексти й музику до стрілецьких пісень. Всі вони виявили велику поетичну та одночасно музичну інвенцію, дарма, що не мали відповідно музичної підготовки і тільки один з них Михайло Гайворонський, присвятився в пізнішому житті всецільно музичним студіям та став вже на американському ґрунті відомим нашим композитором. Проте природні здібності, справжня іскра Божья, дозволила нашим молодим людям створити новий жанр, жанр стрілецької пісні і тим чином збагатити нашу народну пісню. Бо справді стрілецька пісня дуже швидко популяризувалася серед народу, і її досі залюбки співають українці по всій земській кулі.

Хто ж сьогодні не знає таких

пісень, як напр. „Човник хитавсья“, „Ой та закурились“, „Засумуй трембіто“? Але чи багато українців знає, що їх автором — Купчинський?

Роман Купчинський, родом з Брідичини, з тих околиць, де лучиться галицька земля з волицькою. Зростає в музикальній священичій сім'ї. Хоч сам не мав нагоди зробити музичну освіту, проте мав нерозривний контакт з народною пісню. Ото ж в душі молодого хлопця зродилася любов до нашої пісні та поезії і він залюбки пробував пера.

В 1916 році в окопах над Стрипою зродилася в його душі перша стрілецька пісня, „Ой шумить шумить та дівровонька“. Після цього появилася його дальші стрілецькі пісні — разом около 22.

В піснейній творчості молодого Купчинського замітне те, що він залюбки користується ритмом вальса, який до речі з імпортований і його майже не зустрічаємо в народній пісню. „Гей там у Віхвільці“ (такт 3/4, Вальс), „За твої дівчонки“ 1917 (такт 3/4, Вальс легко), „Пішмо друзі“ 1918 (такт 3/4, Темпо ді вальс) чи „Човник хитавсья“ 1917, „Накрила нічка“ 1917, написані в тридільному метрі, а саме в простім непаристім рівномірнім такті 3/4 чи в складенім непаристім дводільнім рівномірнім 6/8, що проходять в ритмі вальса. Тут можна говорити про вплив заходно-європейської музики (віденської, тирольської чи південно-баварської) на деякі пісні Купчинського. Багато народних пісень в цих альпейських країнах побудовані на ритмі вальса (такт 3/4 плаваючий і легкої ритмики, як Ландлер, Вальцер тощо).

Слухаючи сьогодні пісень Купчинського, означених темпом „Вальс“, можна б говорити про „українські вальси“.

В метриці українських народних пісень переважають тродільні такти (2/4, 4/4), згадав б лише типи української танкової музики, витримані в метрі 2/4 як полтавський козачок, запорожець, аркан, коломийка, маруся, лумак, ка-

той зазнає найвищого душевного щастя, той у найтяжкій хвилині свого життя в „Кобзареві“ знайде розраду і вітху, зневірений знайде у „Кобзарі“ віру, полохоний — мужність і відвагу, розчарований — бадьорість і любов до життя, занепалий духом — силу, енергію і волю до боротьби і перемоги! Читачу „Кобзаря“, ми переносимося в Рідну Україну, в рідні села, поміж рідних людей, в рідну природу, ми так іскраво відчуваємо наш рідний край, наше незабутнє дитинство, наші юнацькі роки, наші найщасливіші дні... Сум і лєкуча туга за Рідним Краєм, любов і страждання осягуть нашу душу від бурду, що поналивав за час блукання по чужих краях.

„І коли тебе забуду, Ісрусаміе, — Забнен буду, покинутий, Рабом на чужині; І зник мій оніме, Висохне лукавий, Як забуду пом'янути Тебе, наша славо!“

Денационалізація веде до деморалізації! Яничари і зрадники та всі ті, що цураються свого народу, неминуче стають аморальними і асоціальними людьми. В сьогорічній Шевченківській Святі хай не буде ні одного українця на чужині, який би не відчув всю урочистість і святість цього нашого найбільшого національного свята. Хай більше дунас на Святі рідне слово Великого Кобзаря! Які чужі, далекі і нудні ті так звані „академії“, де не чути Шевченкового слова... Хай же на повний голос звучить Воґнаєве СЛОВО Генія, Пророка і Боскресителя України! А наші молоді на чужині хай не забуває поради славного нашого письменника Василя Стефаника:

„Читайте Шевченка, там отворена вам ціла прова, історія і душа українського народу. Там є найкращі скарби українського народу. Там для всіх мільйонів українського народу велика книга мудрості, книга любови до України. Читайте його слово, щоб з вас були люди найтвердіші — Беріть його з собою скрізь. З Шевченка набирайте карноти, відшукуйте квіти краси і зближтеся до сходу нашого сонця, і всі ми опинимося в ВІЛЬНІЙ СОБОРНІЙ ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ!“

Лев Орлігора - Лейтис

Його хвилюючий „Лист до Американського Громадянства“ був надрукований у вчорашньому виданні „СВОБОДИ“.

терина, гопак та інші. Окрім того зустрічаємося з тридільним метром 3/4, 6/8 (але не в ритмі вальса), а то й нерівномірним тактами 5/4, 7/4 та подібними.

Деякі пісні Купчинського написані в такті 2/4, характерні для українських народних танків як „Ой чого ж ти закурилась“ 1917, „Ірчик“ 1920, „Пляч Галичанок“ 1918 тощо.

Загальному такті в рамках пісень не змінюється, як це буває часто в деяких народних піснях.

Дуже часто виступають у піснях Купчинського переходи мелодій з матерньої тонації до рівнобжичної дурової або мольової, напр. „Заквітчали дівчонька“ 1916 (г-моль, ес-дур, г-моль). „Ой та закурились“ 1919 (г-моль, ес-дур, г-моль).

Переходи з основних тонацій до рівнобжичних, за словами Миколи Лисенка, це одна з найліпших приймет в українській народній пісню. Ми зустрічаємо їх в таких піснях, як „Луларик“ в обробітці Лєонтювичка, „Гей не дивуйтесь“ в обробітці Лисенка і багатьох інших.

Подібно як українські народні пісні, так і стрілецькі пісні Купчинського (за винятком деяких маршів, що починаються передпотоком, наприклад, „Ми йдемо в бій“ чи „Не смій бути в нас страх“) розпочинаються на головній частині такту. Натомість у західній європейській музиці, передовсім у німецькій, мотив починається на неповній частині такту так, що визначний німецький теоретик Ріман уважає, що кожна пісня повинна починатися передтактом.

Що торкається форми, стрілецькі пісні Купчинського звичайно зокруглюються до повної восьмитактової („Засумуй трембіто“) або розширеної шістнадцяттактової музичної періоди („Човник хитавсья“).

Здібність автора до природного розвитку мелодійної лінії з звичайним одним кульмінаційним пунктом спричинилася до того, що деякі українські композитори залюбки їх по мистецьки опрацьовували, згадав б лише „Засумуй трембіто“ в обробітці Нестора Нижанківського.

Відношення тексту до музики — тісне. Декламаційні наголоси зливаються з мелодійними, взаємно доповнюючися. Завдяки поетичному талантові Купчинського в його піснях обнялася поезія з музикою, як брат з сестрою.

Так отже близькі зв'язки стрілецької пісні Купчинського з народною пісню, проста нескомплікована будова у формі, свободні та гарні мелодійні лінії, впровадження до деяких пісень плавного вальсового ритму здебільша розважлива музична мова і дібрані тексти — це ті прикмети, що зробили пісні Купчинського всенародним добром. До того долучилася й історична тематика. Співуючи їх, народ згадає славіні часи свого зриву та драматичні події з історії України 1914-1920 років.

Слід додати, що окрім стрілецьких пісень Купчинський створив у пізнішому часі багато пісень патріотичних (напр. „Ми по таборах і тюрмах“), релігійних (відома пісня: „Боже Великий, Творче Всесильний“), пластових (напр. „Пусті мене, мамо, до табору“), лєцетарських, кооперативних, мисливських та лісницьких.

Вже на еміграції повстали такі пісні, як „Там у старому краю“ і „Розігнала доля нас по світі“.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА ВСТУПАЙТЕ В ГЛЕСИ У. Н. СОЮЗУ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АСТОРИЯ, Л. АЙ.

Профсора, Свято Соборности і Героїв Крут і Базару та Створення Українського Громадянського Комітету

1. Справді в „Свободі“ з 9. лютого ц. р. був допис про „Свято Ялинки“ в Асторії, яке відбулось дня 28. січня ц. р., однак в інтересі загалу і доброї справи належить ще подати деякі зауваги щодо здійснення „Профсори“, так зв. „Венкету“ в Асторії. Такі імпресія як „Профсора чи Ялинки“ (як і всі громадянські імпресія) повинні алаштувати Комітет Об'єднаних Організацій в порозумінні і при співучасті всіх місцевих Організацій і цього громадянства даної області, а не тільки за починком і старанням і на рахунок тільки державного брідичини, як це мало місце дня 28. січня 51 в Асторії. — „Профсора“ і „Свят Вечір“, це свято єднання і радості, тому належало б „об'єднати“ і організувати ту велику (понад 300 родин українців живе в Асторії) незорганізовану українську громаду, якраз такою імпресією і святом „Профсори-Ялинки“, повинні співати українські колядки і щедрівки та виголосити відповідні промови, що мали б на меті об'єднати всіх громадян, — піднести мораль упавших духом та пригадати давнім емігрантам а їхнім невідомим дітям показати ці так гарні українські святочні традиції і звичаї.

Однак ці недомогання вирівною прекрасною виставкою п. заг. „Різдвяний дарунок“, пера і режисерії пані Е. Гойдши, учительки з краю, яку відіграли пластунки (перед профсорою). На превеликий жаль, на цій виставці було мало громадян (заледви 65 осіб) і ані одного з молодих на 300 родин). Жаль, — бо тут побачили б свій далекий, рідний край і його красу, почули б і може відновили б у себе і віщили б у своїх дітях що любов до Батьківщини і тугу за рідним краєм так, як диточки — артисти виявляли „о любов і гарячо молилися „о краюш долю і волю для Неньки України“. — Ті диточі молитви були б може побудили некулі серця деяких творців і малосвідомих громадян до більшої національної свідомості і патріотизму. Може б теж деякі добрі люди відкупились і допомогли б якійсь скитальській родині в іміграції до ЗДА, якщо були б почули на цій виставці, як змальовано долю опущеного хлопчикаскитальця, що на неприйнятній чужині (Німеччина) у Свят-Вечір тужить за своїм пропавшим на заслани Батьком, за українським Свят-Вечером та Рідним Краєм, котрих так безмежно любить.

Ця виставка зробила велике враження і зворушила присутніх.

2. Дня 4-го лютого в парокіальній залі, відбулось Свято Державности і Соборности, поучене зі Святом Героїв Крут і Базару. Свято відкрив п. В. Врублевський, відтак відповідні декламації виголосили ді-

ти: Гойдши і Мотруківна та п. Добрянський; відорано теж стрілецькі і повстанчі пісні. Головною точкою Свята були дві, глибокі змістом доповіді: „Значення двох Актів Державности і Соборности Українських Земель“ та „Посліди Упавших Героїв“, що виголосив аад. М. Шахнович.

Зворушаючий буп момент, коли прелегент в доповіді про Героїв Крут і Базару візав прийняти: „Перед Світлою Вічною Памяттю 300 Героїв Крут, 359 Героїв Базару, та всіх інших Героїв Мушкетерів у Листопаднім і в Українській Повстанній Армії — походи, поляглих, Великих Синів, Лицарів України, що мужно, гордо і жертвно життя своє за Велю і Державність Вітчизни віддали, та пам'яті всіх тих, знаних і незаних, що вже в наших часах — свої буйні голови на жертвівку Ватківщини зложили, — посвячимо цей момент та у найліпший пошани свої голови шляху „Свободи“ — що всі прийняти вшануємо“ повстанням з місць, а відтак доповідь, звертаючись в сторону листи поляглих героїв Базару, під Хрестом і тризубом виписавих, — закінчив таким зверненням:

„Ви — Герої-Борці, що створили Великий Міт нашого героїського Вчора, тямте, що пам'ять Ваша і кров Ваша, що зросила землю нашої Батьківщини запалила у серцях Творців бурхливого Нині любов і посвяту для тієї ж цілі, яка казала Вам пориватися за діло, що було понад Ваші сили. Ваша героїська смерть просвічувала шлях героям нинішніх часів. Ваша ідея жива, бо напосна кров'ю мучеників-героїв. Ваш дух сьогодні став духом мільйонів, Ваш чин — стан знам'ям залізних полків! Ваш свяятий чин каже нам вперто з незломною вірою прямувати до нашого Сіону, до нової, визволеної, Соборної України!“

Свято закінчилось відпіванням національного гимну і збіркою в сумі 32,75 дол. Пожертви зложили: по \$5: Іванчук, по \$3: Гурич і Шох, по \$2: Левичський, Дацишин, Мотрук, В. Врублевський, по \$1: Гойдши, Шахнович, Добрянський, Кубил, Берин, Вайт, Зубако, Подольський, Карпур, Якимчик, Василь, Гавриленко і безіменні \$1,75. Цю збірку призначено на Народний Фонд УККА, з тим, що поки що задержано \$10 на адміністративні видатки, зв'язані з створенням Українського Громадянського Комітету в Асторії.

3. Того самого дня, після повищого Свята відбулись сходи громадян в Асторії, з метою оснвання постійного Комітету Об'єднаних Українських Організацій, згл. Українського Громадянського Комітету в Асторії, Л. Ай. З доручення УКК-у в Нью Йорку та за ініціативою гуртка громадян, скликано ці сходи в цілі створення такого Т-ва чи Організації, яка об'єднувала би всі діючі на терені української товариства, братства і організації, як також і тих громадян,

(Закінчення на стор. 4)

СОНЦЕ УКРАЇНИ

(Закінчення зі сторони 2-го)

дента Злучених Держав Америки. І тому з такою тугою запитує:

„...Коли Ми діждемося Вашингтона З новим і праведним законом?“

З іменем Вашингтона Шевченко пов'язував своє увлєнення про боротьбу за найдемократичніший шлях громадського розвитку. Ім'я Вашингтона виступає також і як символ майбутнього президента Вільної України, а „новий і праведний закон“ — як символ народоправного демократичного ладу. Ворог всякого деспотизму — чужого і свого — Шевченко гостро виступив і проти чужих царів, і проти чужих і своїх панів, і проти „варшавського сміття“ та „московського гязі, і проти „потомка гетьмана дурного“ (Петра Скоропадського) і проти перевертнів, — зрадників, донощиків і фарисів, проти „розинателів народних, грядущих тиранів“. — Своєю вірою в перемогу ПРАВДИ І ВОЛІ, в перемогу народноправного устрою у вільній Україні висловив Шевченко свою рішучу відповідь на вище поставлене запитання:

А діждемося таки колись! Цю непереможну віру висловив Шевченко в часи страшног поневолення українського селянства:

„Аж страх погано У тім хоррому селі. Чорніть чорні землі Блукать люди; повскакали Сиди зелені; погнили Вільські хати, повалились; Стая бур'яном поросли. Село неначе погорло, Неначе люди подурили, — Німі на ланину ідути І диточок своїх ведуть.“

Яка вражаюча схожість колішнього кріпацького села із страшною дійсністю 1933 року. А рядки з „Неофіт“ написані неначе про наші часи страшною большевицького терору:

„Немає сім'ї, немає хати, Немає брата, ні сестри, Щоб незалилася ходоли, Не катувалися в тормі, Або в далекій стороні.“

Така була невідрадна дійсність за часів Шевченка і така ж вона і тепер... Проте Шевченко вірив у прийдешні кращі часи, коли Україна діждесть свого Вашингтона і „нового і праведного закону“, вірив, що зруйновані наші села будуть відновлені, що настане ВОЛЯ, РІВНІСТЬ І БРАТЕРСТВО:

„Ожнуваті степи, озера — І не верстові! А волний, широкі Скрізь шляхи святі Простеляється; і не надуть Шляхи тих владичи. А раби тими шляхами, без гвалту і крику, Пошкодяться докупі, Раді та веселі, І пустино опанують Веселі села.“

Цю Шевченкову віру і ми повинні мати, ця віра в „нову, вільну сім'ю“ ніколи не повинна згаснути в нашому серці. Разом із Шевченком ми при всіх обставинах повинні плекати цю віру, що „ВСТАНЕ ПРАВДА, ВСТАНЕ ВОЛЯ“.

І на останку згадаємо ще один заповіт Шевченка:

„УЧІТЬСЯ, ВРАТИ МОІ, ДУМАЙТЕ, ЧИТАЙТЕ, І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ. — І СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!“

І в першу чергу треба читати і перечитувати безсмертні поезії Великого Кобзаря України. Той, кого ще не засомтало болото буденщини і дрібязковості, той, у кого ще не зачерствіло серце в гонитві за мізерним матеріальним добробутом, той, кого ще не зала страшна хвороба себелюбства, самозабачення, чергового еґоїзму і бездушної долароманії, — той має ще іскру Шевченківської любови до Рідного Краю, тому близька буде велика лєкуча Шевченківська туга за Рідним Краєм, той із великим зворушенням читатиме безсмертні твори Великого Поета, того чаруватимуть незабутні картини Рідної Природи, — змальовані великим Художником Слова і Пензля, той відчувє маючі рідного степу з поковних листків старого „Кобзаря“, той буде захоплений музичністю і мелодійністю мови Великого Шевченка, основоположника і творця нашої літературної мови, той відчує високомистецьку красу поетичного слова, той в поезіях Шевченка матиме велику душевну естетичну насолоду, той — збагатить свою душу найліпшими почуваннями, той не зможе без душевного хвилювання читати і перечитувати безсмертну „Наймичку“, —

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОВЕСТИ ОСТАННІЙ ВЕЧІР МАСЛЯНОУ?

Приходьте В СУВОТУ, 10. ВЕРЕСНЯ (MARCH 10) 1951
на 7. год. ввечері
до **БЕТГОВЕН ГОЛУ** (210-214 E. 5th St., New York) на **ВЕЛИКУ ЗАБАВУ** що триватиме до 6 год. ранку.

Дві оркестри! **УКРАЇНСЬКА** — загальноулюблена оркестра В. Бєсого! Грас українські і світові речі! Багато різних несподіванок. — Добрий буфет. — Перех **ЗАБАВОУ** — коротке **ВІЧЕ**.

Виступи українських і американських дітяч.

Спеціально приготований до цього вечора **музичний виступ Пєсма Гріцка!**

Всі прибутки — на фонд видання матеріалів про Совєтський тероризм.

Refugee Interview Project HARVARD UNIVERSITY

ДО НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Гарвардський Університет приступив до всебічного вивчення під-совєтської дійсності шляхом переведення анкети з бущимим совєтськими громадянами. Завданням цієї анкети є ознйомлення американського громадянства з правдивим положенням в Совєтськй Союзі. Ми певні в тому, що лише свідчення людей, котрі родилися і провели більшу частину свого життя в Совєтськй Союзі, є найліпшим джерелом відомостей про те, як живе населення Совєтського Союзу і як в дійсності виглядає совєтський устрій.

З метою переведення анкети з емігрантами, котрі тепер перебувають в Нью Йорку і Філадельфії і ближчих від них містах, Гарвардський Університет відкриває в Нью Йорку свій відділ, в якому його представники переведуть анкету з якнайбільшою скількістю осіб, що емігрували з Совєтського Союзу.

Сподіємося, що нова еміграція належно оцінить всю важливість рєзючатної праці і піде нам назустріч в цій великій і так важливій справі.

Анкета буде переводитися з кожним окремо при чому в її записан не буде зазначатися різниці свідка. Для нас важливо лише, щоб особа, котра подає відомости, була очевидцем того, про що буде оповідати.

Витрачений час на анкету та подорожні видатки будуть нами оплачені. Анкета буде переводитися у всі дні тижня, включаючи в це суботи і неділі в день і ввечері.

Просимо повідомити нас писемно, в англійській або українській мові про ваше бажання взяти участь в анкеті на адресу:

Dr. I. D. LONDON, Director
Harvard Refugee Interview Project.
216 West 100 Street, New York 25, N. Y.

Спортові Вісті

ПЕРШЕНСТВО У ВІДБІВАННІ В ШКАГО.

4-го березня у великій залі Іллінойського університету відбувся відбіванковий турнір за першенство міста Шкаго в „А“ класі, в якому взяла участь дружина УНСТ „Леви“.

Івік

КНИЖКИ

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДИ

з Бібліотеки для Молоді. Історичні оповідання і з народного життя, повісті, байки і казки та сценічні картини С. Коваленка, К. Кракалі, Д. Ленкого й інших та переклади, друковані старим галицьким правописом, — 10 різних книжок, біля 1.300 сторін, із послужкою \$2.20.

За післяплатою не висилася.

О. KARASHKEVYCH

P. O. Box 196, Jersey City (New Jersey)

Випуск Форми на ПОДАТОК ДОХОДОВИЙ "INCOME TAX" Хто не пішло форми, не отримав звороту належних йому грошей.

E.S. WITKOWSKI 130 East 7th St. NEW YORK, N. Y. Найстарше Бюро НОТАР ПУБЛИЧНИЙ

Maple Coal & Coke Co. anthracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS SALES & SERVICE 72-74 Box Street BROOKLYN 22, N. Y.

ПЕРЕВІЗ Подорожних • Мобільні вантажні автомобілі на кожному віддалі. Сім днів в тиждень. Телефонуйте: Шодожно від год. 8 рано до 10 веч. C/press 9-7879

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА ВЛАСНОГО ВИРОВУ НАПЕЛЮХИ З найбільшого фільму ВІД \$3.95 ДО \$12.50. Нові весняні моди в різь красках. Відновлюємо куплені у нас капелюхи.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Закінчення зі стор. 3-го)

що ще не зорганізовані і котрих є около 500 осіб.

Др. М. Шахнович зreferував потребу такого громадянського комітету, якого завданням було б: Об'єднувати всі діючі на території Асторії українські організації і т-ва, поглиблення і координування їхньої праці, репрезентувати українську громаду і заступати її інтереси та провадити працю для добра Америки в цілому, а для української спільноти і народу зокрема, влаштувати святочні академії та українські національні свята, організувати участь громади в американських і українських маніфестаціях і святах, організувати всілякі підприємства культурно-освітнього і господарського характеру, влаштувати культурно-освітні імпрези, курси, лекції та доповіді, та взагалі виконувати її організувати вську іншу працю в інтересі американсько-української спільноти та українського народу.

Комітет мав би зайнятися збіркою Національного Датку і придбанням членів для УККА.

В дискусії над цим рефератом виявилася дискусія, в якій забирали голос Врублевський, обоє Левицькі, Гурин, Волосенко, інш. Гойдиш, Добрянський і інші, у висліді чого одностайно вирішено: заснувати Громадянський Комітет

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF 23 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7897. Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні X-Ray. Родустих і всіх лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволя.

Dr. M. MAIZEL лікує гострі й застарілі недуги м'язів і шкіри, загальне ослаблення, нерви і міхури, ревматизм, переводить аналізи крові й сечі. Проліка \$3.00.

Dr. Med. R. TYLOR 59 East 3rd St. (кolo 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993

Експертні недуги. Fluoroscory, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволя.

Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

EXPERT INCOME TAX SERVICE

Година денно 4—9 вечір. Отворено в неділі. Виповняйте часно свої податкові форми приходів на цей рік. Ми ринком спеціалізуємо у виповненні документів для горожанських паперів.

Пакуюмо і висилаємо пакунки внодо. WORLD-TRAVEL & SHIPPING, 2219 W. Chicago Ave., CHICAGO 22, ILL., U. S. A.

УВАГА! НЬО НОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

НОВОЗАСНОВАННИЙ РЕСТАВРАНТ І БАРА

97 St. Mark's Place, New York, N. Y. — Phone: Gr. 5-9187

Отсим повідомляє своїх приятелів і знайомих, що в нашій реставранті видається свідання, обіди і вечері. В п'ятницю, суботи і неділі танці при циганській музиці. Крім того уряджусмо на замовлення весілля, христини, заручини, похоронні поминки і інші забави.

Гостям раді. Властители М. Грицькован і М. Суський.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. Богачевський - V E B - Tel. OR. 3-2484

NEW YORK, 208 E. 6th STREET (кolo школи св. Юрія)

ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ, БАГАЖУ І ПР. СКОРО І ДЕШЕВО

Об'єднаних Українських Організацій в Асторії, Л. Ай, та обрано Тимчасовий Комітет в такому складі: д-р М. Шахнович, Левицький, Іванчук, Гурин, та пані Дацишин, Пятак, Врублевська і Гойдиш. Комітет має зайнятися пропагандою і підготовкою організації оснування пов. Комітету Українських Організацій.

Може врешті ця нова організація розпочне і провадитиме активну громадянську працю в Асторії, Л. Ай.

Учасник III.

ДІТРОЙТ, Міш. Свято Соборности

Філія Українського Конгресового Комітету в Дітройті, по різних перешкодах, колодах і ключочих дровах, всетак виявляє активність, і в неділю 25 лютого б. р., в аудиторії Українського Народного Дому влаштувала Свято Соборности.

Святочну програму відкрито при звуках американського гімну, який відіграла на піані Оля Дубрівна — студентка Університету Вейн, а по цім, у вступному слові, голова філії УККА, Франко Гузіль привітав учасників свята і між іншим відзначив старання проф. Льва Добрянського для справи України, яку він порушив в Сенаті Злучених Держав.

Про видивнення українського питання в Сенаті, широко писала американська преса, як також американські сенатори виявили пильне зацікавлення — пояснювала голова філії УККА.

До звеличання свята причинився проф. Богдан Сарамага зі своїм недавнім основаним чоловічим хором, який виконав „Прометей“ Стеценка і дещо з репертуару повстанських пісень.

В хорі можна вичути добрі голоси і замінні старання диригента, але поки хор набере рівноваги, було б добре мати пильний акомпанімент для хору.

„32 роки проминуло від світлого моменту в історії України, коли в столицному місті Києві, при звуках сурм і дзвонів проголошено Соборність Українських Земель. Це був спонтанічний здвиг Українського народу, в якого душі закріпилась і відновились державна постаново. З того часу було багато змін у світі, які повернули історію України в інше русло, але постаново українського народу не змінилась. Світлий момент Соборности живе в нашому народі не споминном, а дійсністю і акційністю, став лучником і провідною думкою по всьому світі, де тільки б'ється українське серце“.

Таке сказав гловний промовець, д-р Михайло Ду- жий, в часі свята, а ціла його промова відбивала горячим патріотизмом і душевним піднесенням.

Вельми удачно була поява п-ні Ірени Захарів, яка виголосила довший уривок з поеми Левченка „Київ“.

В цій поемі декламаторка з хвилюючою радістю сповіщала історичну подію проголошення Соборности, яка стала душевним піднесенням українського народу і яку осмілюють теж теперішні борці Української Повстанської Армії.

Вітмово добре промовляв теж Володимир Дідик — радник УНС і член Ради Філії УККА, який підніс достойну і вельми утруднену працю Українського Конгресового Комітету Америки і зивав громадянство до жертвенности, заявляючи, що різні народи та держави діставали матеріальну поміч від своїх земляків в Америці.

Америка, як свободна і демократична держава сприяє усім народам які зміряють до волі і ми українці повинні всіма силами використати таку нагоду, щоб дати обильну матеріальну піддержку українській справі через Український Конгресовий Комітет в Америці.

Присмво було почути оперову співачку Наталку Носенко, що проспівала Людвевича „Спи дитинко моя“.

Лисенка „Ой одна я одна“ і народну пісню Лисенка „Дощик“.

Учасники грімко вітали гарний спів солістки, для якої дуже уміло акомпанювала на піані Оля Дубрівна.

Свято закінчено відспіваним національного гімну.

Це короткий начерк святочної програми, яка добре була запрезентована. Хіба ще додати б, що громадянство Дітройту і околиці повинно виявити свою прихильність і патріотичні почування до української справи численнішою участю в імпрезах, які влаштує філія Українського Конгресового Комітету в Дітройті.

Пресова референтка: ЮМШ

ФРАНЦІЯ ЗАКУПИЛА ЗАПИСКИ МОНТЕНЬ В АМЕРИЦІ

Нью Йорк. — Родинні записки в щоденнику Мішеля Монте- нья, великого французького письменника, закупили французький уряд за \$21,000 на ліцитації зі збірки цінних книжок і рукописів небіжчика Лушуса Вілмердинга.

Збірка була виставлена на продаж у Парке- Бернет Галлеріє, при 980 Медисон Евію. Виклична ціна була \$10,000. Останню ціну подав Пієр Берес, книгяр з Бордо. Ціну підганяв угору книгяр В. С. Кундінг з Женеви, у Швайцарії. Монтель був свого часу посадником міста Бордо, у Франції. Вілмердінг купив його записник за \$4,000

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 8. березня 1951 року упокоївся в Бозі по короткій, а тяжкій недугі член на. 27 УНСоюзу в Джерсі Ситі, Н. Дж. СОФРОН РИВАК.

Покійний походив з села Слобідка Струєвська, пов. Теробовля, Зах. Україна. Дідні остатки спочивають в погребові заведенні І. Ковальчика 129 Grand St. Проситесь членів взяти участь в похороні, що відбудеться в понеділок в год. 9. рано з погребового заведення до укр кат. церкви св. Петра і Павла при Суєскі і Грін вул. в Джерсі Ситі. Хай Вільям Американська земля буде Тобі легкою!

Н. Малорек, преде.

УВАГА! НЬО НЬОРК ТА ОКОЛИЦЯ УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 11. БЕРЕЗНЯ (MARCH 11) 1951 В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВ. ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА 334 E. 14. вул., Н. П., після Служби Божої

ПАНАХИДА

за душу спочилого в Бозі ОЛЕКСАНДРА ПЕТЛЮРУ, відданого Сина України і її Святої Укр. Правосл. Церкви, Полковника Армії Української Народної Республіки.

Службу Божу і Панахиду відправити Преосвященнішим Єпископом Володимир в сослуженні духовенства, на які запрошується все Українське Громадянство. Консистерія Української Правосл. Церкви в З.Д.А.

Олександр ПЕТЛЮРА-ХОРОЛЬСЬКИЙ

Полковник Армії Української Народної Республіки, Лицар бойового ордену ХРЕСТА СИМОНА ПЕТЛЮРИ з мечем, Один з перших бойових Старшин Організаторів в 1917 році 3-го Гайдамацького Полку, Заступник Голови Головної Орденовської Ради ХРЕСТА СИМОНА ПЕТЛЮРИ, Член Комітету українців Православних Церков на землях Волині і Полісся в роках 1922/29 після тяжкої недуги, заосмотрений Святими Тайнами упокоївся в Бозі 4-го БЕРЕЗНЯ 1951 року в Торонто, землі Канадійської.

ПАНАХИДА

за спокій душі покійного Лицаря буде відслужена Преосвященнішим Владиком Єпископом Української Автокефальної Православної церкви ВОЛОДИМИРОМ В НЕДІЛЮ, 11. БЕРЕЗНЯ 1951 РОКУ В УЩЕРКВІ В НЬО НЬОРУ, 334-336 Іст 14. вулиця, — після Божественної Літургії (приблизно в годині 12:00). Проситесь вільних від праці Товаришів по зборі Покійного — все воцтво українське і Громадянство Нью Йорку і його околиці взяти участь в цій сумній молитві. Головна Управа Об'єднання Бувших Воєнків Українців в Америці.

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА РОБІТНЯ В НЬО НЬОРКУ

Roman KUSSOFF

41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY

(близько Шостої Евею)

Коли задумаете справити нове футро, перемоделювати, направити, так по- радьтєся в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузовом. Він напевно подбас, щоб ваше футро, джакет чи ковпир були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні.

Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

ТАРЗАН, ч. 2547. Незгода в товаристві.

„I AM TARZAN," REPLIED THE APE-MAN. "IF YOUR WARRIORS WILL FREE MY ARMS, I'LL FIGHT TAR-GASH." "HOW DID YOU LEARN THE LANGUAGE OF THE SAGOTS?" TAR-GASH DEMANDED. "IT IS THE LANGUAGE OF MY PEOPLE." TARZAN REPLIED.

"DO NOT TIE HIM, HE CANNOT ESCAPE," TAR-GASH GROWLED. "I AM TO-YAD!" SNARLED ONE OF THOSE HOLDING TARZAN. "I TAKE NO ORDERS FROM TAR-GASH!"

TAR-GASH LEAPED UPON TO-YAD AND... ... IN A SNARLING, SAVAGE TANGLE, THEY DROPPED TO THE GROUND!

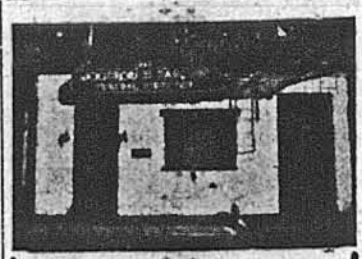
„А я Тарзан“ — відповів малпочоловік. „Якщо твої волювники звільнять мої руки, я буду боротися з Тар-Гашом“. — „А як то ти навчався мови саготів?“ — запитує Тар-Гаш. — „Це мова мого народу“ — відповів Тарзан. „Не в'яжіть його. Він не може втечи“ — заскомлів Тар-Гаш. — „А я називаюся То-Яд“, захарчав один з тих що тримали Тарзана. „Я не слухаю Тар-Гаша!“.

Тоді Тар-Гаш кинувся на То-Яда ...

...серед скомлячого дикого змагу вони попадали на землю.

Зміна адреси

НОВА АДРЕСА журналу і видавництва „КНІВ“, 859 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Tel. WA 2-1273. Просимо зацікавлених всі листи й посилки адресувати на нову адресу, бо з попередньої пошти нам не доручує. Читайте і передавайте „КНІВ“.

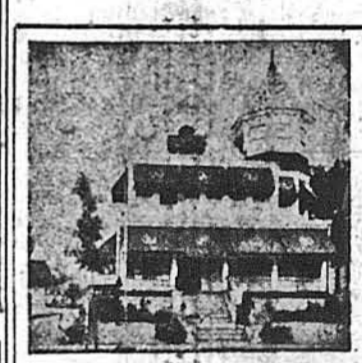
В. Володимир Парчук український погребник Відповідний гідний похорон по узаконеній ціні. Модерна Каліція БЕЗПЛАТНО Кличте в день і вночі: WOODROW W. PARCHUC Funeral Director Licensed New York & Connecticut 439 E. 5th St., New York City Tel. OREGON 3-2057 S. PARCHUC — Notary Public

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СІЕПТІ NEW JERSEY ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА У випадку смутку в родині кличте як в день так і вночі: JOHN KOWALCHUK 129 GRAND STREET cor. Warren Street JERSEY CITY, 2, N. J. Tel. BErgan 4-5131

WOODSIDE MEMORIAL ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ

ВОЛОДИМІР РАЙЦА, погребоний керівник Однотипний український погребник в НЬОРКУ Варіант дохід Buses 13 (City Center), 18 ЧЕМНА І ІДНА ОБСЛУГА 617 BROADWAY (At Elwood Theatre) NEWARK 4, N. J. Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Обслуга Щира і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

арядку погребонні всі ціни так низькі як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 37 E. 5th St., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занімається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2558